

INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT

GYERMEKJOG

Gyermekvédelmi gyámság

Amikor olyan helyzet alakul ki, hogy a családot körében nem nevelkedhetsz átmenetileg vagy tartósan tovább, akkor nevelőszülőhöz vagy gyermekotthonba, lakásotthonba kerülsz. Ilyenkor arra az időre, amíg nem a szüleiddel élsz, és a szüleid szülői felügyeleti joga szünetel, gyermekvédelmi gyámságot rendel ki a gyámhatóság számodra, aki a szüleid helyett ellátja a törvényes képviseletet.

Most lehet, hogy sok ismeretlen fogalmat olvastál, ezek megértésében szeretnénk segíteni neked.

KI A GYERMEKVÉDELMI GYÁM?

Olyan közfeladatot ellátó személy, akit a gyámhatóság rendel ki, a gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatára. Egyidejűleg legfeljebb 30 gyermek gyámságát és 30 gyermek helyettes gyámságát láthatja el. Tevékenységét a gyámhatóság irányítja és felügyeli, a feladatainak ellátásához szükséges feltételeket a gyermekvédelmi szakszolgálat biztosítja, ő a munkáltatója.

Kinek rendel a gyámhivatal gyermekvédelmi gyámot?

Olyan gyerekeknek rendel gyermekvédelmi gyámot a gyámhivatal, akik átmenetileg, vagy hosszú távon nem a saját családjukban élnek, és a szüleik szülői felügyeleti joga szünetel.

Gyermekvédelmi gyámság alá tartozik az a gyermek:

- akit nevelésbe vettek,
- akit ideiglenes hatállyal nevelőszülőnél, gyermekotthonban vagy más bentlakásos intézményben helyeztek el, és szülője ellen a szülői felügyelet megszüntetése iránt per indult,
- akinek szülei ismeretlen helyen tartózkodnak, aki kísérő nélküli kiskorúnak minősül, vagy akinek szülei bármilyen más okból nem gyakorolják szülői felügyeleti jogukat,
- akinek a szülője hozzájárult gyermeke titkos örökbefogadásához.

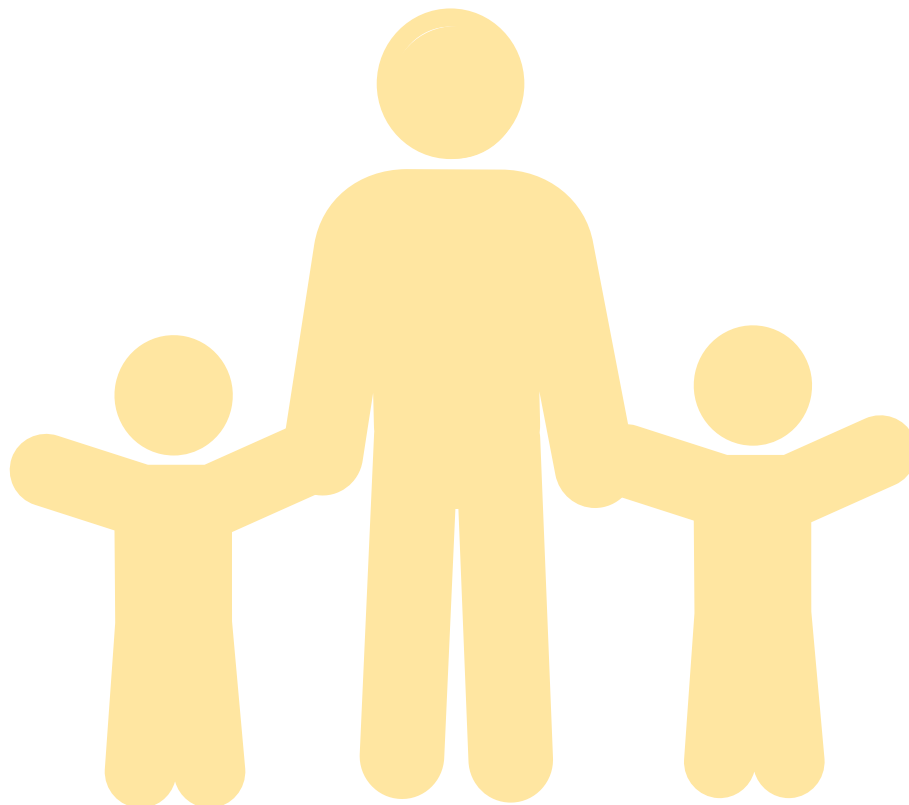
Ki ellenőrzi a gyermekvédelmi gyámot?

Egyfelől a munkáltatója, a területi gyermekvédelmi szakszolgálat, másrésztől az őt kirendelő, és a szakmai felügyeletét és irányítását ellátó gyámhivatal.

Meddig áll egy gyermek gyermekvédelmi gyámság alatt?

Egészen addig, amíg a nevelésbe vétele fennáll, illetve amíg nagykorú nem lesz.

MIT A FELADATA A GYERMEKVÉDELMI GYÁMNAK?

TÖRVÉNYES KÉPVISELET

Gyermekvédelmi gyámod látja el a törvényes képviselődet, eljár az ügyeidben és kezeli a vagyonodat. Emellett ő segít neked a jogaid gyakorlásában is. Gyermekvédelmi gyámodnak meg kell ismernie a véleményedet és azt közvetítenie kell a megfelelő intézmények, szervek és hatóságok felé.

A törvényes képviselő keretében többek között:

- eljár a személyes okmányaid beszerzése érdekében,
- megteszi a szükséges nyilatkozatokat az egészségügyi ellátásod esetén,
- eljár az óvodai, iskolai beíratásod érdekében, tanulói jogviszonyoddal kapcsolatban, figyelemmel kíséri iskolai előmenetelét,
- hatósági ügyeidben képvisel téged,
- kérelmezheti a gyámhatóságnál a szüleiddel való kapcsolattartásod szabályozását, gondozási helyed megváltoztatását, gondnokság alá helyezési eljárásod megindítását, nevelésbe vételeid megszüntetését, ha azok feltételei fennállnak.

FONTOS!

A gyermekvédelmi gyám a működéséről, valamint a gyámsága alatt álló gyermek ügyeiről félévente írásban tájékoztatást ad a gyámhivatalnak.

VAGYONKEZELÉS

A gyermekvédelmi gyám joga és kötelessége, hogy védje a vagyoni érdekeid, gondoskodik a vagyonod megfelelő hasznosításáról és ügyeidet a rendes vagyonkezelés szabályai szerint intézze.

Vagyonodat leltár alapján veszi át, és vagyonkezeléséről rendszeresen számadást készít a gyámhatóság részére.

A gyermekvédelmi gyám tájékoztatást ad neked az otthonteremtési támogatás és az utógondozói ellátás iránti kérelem benyújtásának lehetőségéről és segítséget nyújt a kérelem benyújtásában.

A gyermekvédelmi gyám a vagyonkezeléssel kapcsolatban felmerült kiadásainak megtérítését nem igényelheti tőled.

Előfordulhat olyan eset is, hogy a gyámhatóság döntése alapján nem a gyermekvédelmi gyámod, hanem egy eseti gyám látja el a vagyonkezelésed.

KAPCSOLATTARTÁS

A gyermekvédelmi gyám 6. életévét be nem töltött gyermeket kéthetente, a 6 éven felülit havonta legalább egy alkalommal személyesen felkeresi. A gyermek számára telefonon történő elérhetőséget biztosít, illetve a gyermek kérésére a gondozási helyén vagy semleges helyen történő találkozást is biztosítja.

A veled való kapcsolattartásra elsősorban a szülőd, a nagyszülőd, a testvéred, továbbá bizonyos feltételek fennállása esetén a szülőd testvére, valamint a szülőd házastársa is jogosult. Az ő kapcsolattartásukat a gyámhivatal határozatban szabályozza.

A gyermekvédelmi gyám a szülővel, más hozzátartozókkal való kapcsolattartást figyelemmel kíséri. Feladata, hogy elősegítse a családdal való kapcsolatodat, abban az esetben is, ha a szüleid nem jelentkeznek. Ha szükséges, javasolja a kapcsolattartás formájának, helyszínének, időtartamának megváltoztatását.

Amennyiben a szülőd vagy más hozzátartozód a te vagy a téged gondozó személy sérelmére visszaél a kapcsolattartási jogával és olyan magatartást tanúsít, amellyel veszélyt jelent rád és a téged gondozó személyre nézve, akkor a gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhivatalnál a kapcsolattartási jog korlátozását, a felügyelt kapcsolattartás elrendelését, a kapcsolattartás szüneteltetését, vagy megvonását.

Abban az esetben, ha olyan, számodra fontos személyekkel szeretnél találkozni, akik nem tartoznak a fenti csoportba, a gyámod dönthet arról, hogy találkozhatasz-e velük és milyen időtartamban. Ha közted és a gyermekvédelmi gyámod között vita lenne, hogy kikkel tarts kapcsolatot, akkor a gyámhivatal dönt erre vonatkozóan.

Mikortól járhat el a gyermekvédelmi gyám?

A gyámsággal járó jogok és kötelességek a gyermekvédelmi gyámot a kirendelő határozat közlését követő naptól kezdve illetik meg, illetve terhelik. Ezt a határozatot, ha elmúltál 14 éves, neked is meg kell küldenie a gyámhivatalnak, és a gyámodnak át kell beszélnie veled, hogy értsd miről is szól a döntés. Természetesen, ha még nem múltál el 14 éves, akkor is meg kell ismerned a határozatot, amit rólad hoztak, akkor is meg kell veled beszélnie a gyámodnak, de azt a gyámhivatal neked nem küldi meg.

Mikor találkozol először a gyermekvédelmi gyámoddal?

Megismerheted őt az ügyedben összehívott gyámhivatali tárgyaláson. Ezt követően a tartózkodási helyeden, vagy a gondozási helyeden meglátogat téged a kirendelését követő 15 napon belül.

Mit kell tennie a gyermekvédelmi gyámodnak, ha engedély nélkül eltávoztál a gondozási helyedről?

Ha engedély nélkül hagyod el a gondozási helyedet, vagy oda nem térsz vissza, a gyermekotthon, vagy a nevelőszülőd haladéktalanul értesíti a gyermekvédelmi gyámodat.

Ha még nem múltál el 14 éves, vagy betegséged miatt ez indokolt, akkor a gyámod haladéktalanul, egyéb esetben 24 órán belül megkeresi a rendőrséget a felkutatásod érdekében. Ilyenkor a személyes adataidat, fényképedet átadja a rendőrségnek.

A szüleidet is értesíteni kell az engedély nélküli eltávozásodról. Ha visszaérsz a gondozási helyedre vagy a rendőrség megtalál, akkor ugyancsak értesítik a szüleidet és a gyámodat.

Ilyenkor a gyermekvédelmi gyámod bevonásával folytatott egyéni beszélgetés keretében fel kell tárni az engedély nélküli eltávozásod okát és körülményeit, illetve azt, hogy mi történt veled a távolléted idején. Ezt írásban is rögzíteni kell.

Mit kérelmezhet a gyermekvédelmi gyám?

A gyermekvédelmi gyám kérelmezheti a gyámhivatalnál például a szüleiddel való kapcsolattartásod módosítását. Indokolt esetben kérheti a gondozási helyed megváltoztatását is.

Szüleiddel egyetértésben kérheti a nevelésbe vétele megszüntetését, ha rendeződtek azok a problémák, amelyek miatt a nevelésbe vételeket elrendelte a gyámhivatal.

Ha felmerül, hogy csak segítséggel leszel képes az önálló életvitelre a nagykorúvá válásodat követően, kezdeményezheti a gyámhivatalnál, hogy indítsák meg a gondnokság alá helyezési eljárást.

Ha a nevelésbe vétel nem szüntethető meg, mert nem változtak otthon a körülmények, a szüleid nem változtattak az életvitelükön, a viselkedésükön, illetve nem tartanak veled kapcsolatot semmilyen formában vagy csak rendszertelenül, akkor kezdeményezheti a gyámod, hogy a gyámhivatal nyilvánítson téged örökbefogadhatóvá annak érdekében, hogy örökbefogadó családban nőhess fel.

Milyen feladatai vannak a gyámodnak, ha bántalmazás áldozatává váltál?

A gyermekvédelmi gyámodnak, ha jelzést kap arról, hogy bántalmazás áldozatává váltál, lehetőség szerint 24 órán belül fel kell keresnie téged személyesen a gondozási helyeden. Ha erre nincs lehetősége, telefonon kell felvennie veled a kapcsolatot. Miután megismerte a véleményedet és konzultált a gondozási helyed szakembereivel is, mérlegelnie kell, milyen intézkedések szükségesek ahhoz, hogy biztonságban legyél.

Lehet-e a nevelőszülőd a gyámod?

Igen, ezt hívják osztott gyámságnak. A gyermekvédelmi gyám kezdeményezheti a gyámhatóságnál egyes gyámi feladatok ellátására a nevelőszülő gyámként történő kirendelését, ha

- a nevelőszülő már legalább két éve nevelőszülőként dolgozik,
- nincs folyamatban eljárás a nevelésbe vétel megszüntetésére,
- a nevelőszülő vállalja a gyermek törvényes képviselője egy meghatározott részének az ellátását.

Osztott gyámság esetén a nevelőszülő eljárhat személyes okmányaidnak beszerzése érdekében, kérheti a közgyógyellátásra való jogosultságod megállapítását és tartózkodási engedélyed meghosszabbítását, nyilatkozatot tesz a rajtad végzendő egészségügyi beavatkozásokhoz, eljár az iskolai beíratásodnál, tanulói jogviszonyod létesítésénél, megszüntetésénél, valamint egyéni munkarended engedélyezésével kapcsolatos ügyekben.

Milyen feladatai vannak a gyámodnak, mielőtt nagykorúvá válsz?

A gyermekvédelmi gyámodnak tájékoztatnia kell téged az otthonteremtési támogatásról és az utógondozói ellátás iránti kérelem benyújtásának lehetőségéről a nagykorúvá válásodat megelőzően.

Amennyiben úgy döntesz, hogy szeretnél utógondozói ellátás iránt kérelemmel élni, a gyermekvédelmi gyámod feladata, hogy befogadó nyilatkozatot kérjen számodra, majd a kérelmedet a szükséges igazolásokkal és nyilatkozatokkal együtt, valamint a javaslatát felterjessze a gyámhivatal felé a nagykorúságod elérése előtt legalább két hónappal.

A gyám kötelezettségei nagykorúvá válásod esetén (gyámi tisztség megszűnésekor)

A gyám tisztségének megszűnése után köteles a gyámhatóságnak a működéséről jelentést, az általa kezelt vagyonról végszámadást előterjeszteni. Nagykorúvá válásod esetén a végszámadást feléd köteles megtenni, amelynek megtörténtét az aláírásoddal igazolod.

Kérheted-e a gyermekvédelmi gyámod felmentését?

A gyermekvédelmi gyám tisztsége megszűnhet a felmentésével vagy az elmozdításával is. Erről mindig a gyámhivatal dönt. A felmentést kérheti maga a gyermekvédelmi gyám, de 14. életéved betöltését követően kezdeményezheted te magad is. A felmentést kizárólag fontos okból lehet kérni, amely kérelmet a gyámhivatal mérlegelni fog.

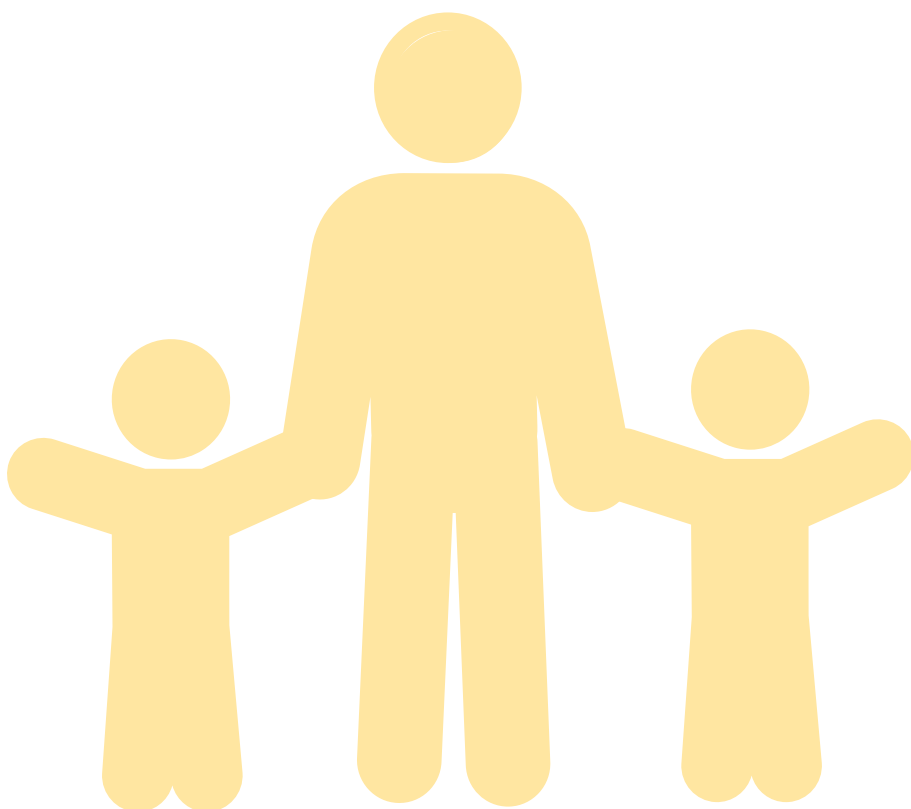
A gyermekvédelmi gyám és közted fennálló vita kérdésében mindenkor a gyámhivatal dönt.

Ha más-más gondozási helyre kerülünk én és a testvéreim, akkor az azt jelenti, hogy más lesz a gyermekvédelmi gyámunk is?

A főszabály az, hogy a testvérek, valamint a kiskorú szülő és a gyermeke számára lehetőleg ugyanazt a személyt kell gyermekvédelmi gyámul kirendelni.

Előfordulhat sajnos, hogy más-más gondozási helyen, néha más megyében kerültek elhelyezésre, ilyenkor az is megtörténhet, hogy nem egy személy lesz a gyámotok, mivel nem tudja ellátni a feladatot a földrajzi távolság miatt. Ha változik a gondozási helyed, a gyámhivatal csak akkor rendelhet másik gyermekvédelmi gyámot számodra, ha az új helyeden a régi gyámod nem tudná ellátni a feladatát, például a távolság miatt.

Lehet olyan eset is, amikor az érdekeiddel ellentétes, hogy egy személy legyen a gyámotok. Ilyenkor a gyámhivatal a területi gyermekvédelmi szakszolgálat javaslatát figyelembe véve fogja ezt mérlegelni, és meghozni a számodra legjobb döntést.

A Te jogvédelmi képviselőd:

Amennyiben további kérdésed van, fordulj bizalommal a lakóhelyed szerinti gyermekjogi képviselőhöz! A gyermekjogi képviselők elérhetőségét a honlapunkon találod.

 **INTEGRÁLT
JOGVÉDELMI
SZOLGÁLAT**

BELÜGYMINISZTERIUM

✉ 1365 Bp., Pf.: 646.

☎ +36-1/8969-000

Ingyenesen hívható zöld szám:

+36-80/620-055

@ ijsz@ijsz.bm.gov.hu

🌐 www.ijsz.hu

